

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 16.
(OR. en)

14283/23

LIMITE

UD 229
POLCOM 242

Intézményközi referenciaszám:
2023/0360(NLE)

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. október 16.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 589 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az egyezmény módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 589 final.

Melléklet: COM(2023) 589 final

Brüsszel, 2023.10.16.
COM(2023) 589 final

2023/0360 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az egyezmény módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény vegyes bizottsága (az egyezmény vegyes bizottsága) határozatot kíván elfogadni az egyezmény módosításáról. Ez a tanácsi határozatra irányuló javaslat az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontra vonatkozik

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény¹ olyan áruk származásával kapcsolatban állapít meg rendelkezéseket, amelyek a szerződő felek közötti vonatkozó megállapodások hatálya alá tartozó kereskedelem tárgyát képezik.

A pán-euromediterrán származási kumulációs rendszer lehetővé teszi diagonális kumuláció alkalmazását az egyezmény 25 szerződő fele között, melyek a következők: az Európai Unió, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Marokkó, Palesztina², Szíria, Tunézia, Törökország, Albánia, Bosznia és Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Szerbia, Koszovó*, a Feröer szigetek, a Moldovai Köztársaság, Grúzia és Ukrajna. Az egyezmény meghatározza a szabadkereskedelmi megállapodások hálózatát érintő származási szabályok többoldalú keretét, és az említett megállapodásokban meghatározott elvek sérelme nélkül alkalmazandó. Az egyezmény az Unió vonatkozásában 2012. május 1-jén hatályba lépett.

2.2. Az egyezmény vegyes bizottsága

Az egyezmény 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott vegyes bizottság az egyezmény 4. cikkének megfelelően elfogadja az egyezmény és függelékei módosításait, kezeli az egyezménnyel kapcsolatos ügyeket, és biztosítja annak megfelelő végrehajtását. Az egyezmény vegyes bizottsága eljárási szabályzatának 12. cikkével összhangban a vegyes bizottság határozatait a vegyesbizottsági üléseken jelen lévő vagy képviselt azon szerződő felek egyhangú szavazatával fogadják el, amelyek tekintetében az egyezmény hatályba lépett.

Azon szerződő felek, amelyek tekintetében az egyezmény hatályba lépett, szavazati joggal rendelkeznek. Minden szerződő fél egy-egy szavazattal bír.

2.3. Az egyezmény vegyes bizottsága által tervezett jogi aktus

Az egyezmény módosításának folyamata, melyen az egyezmény legalább évente két alkalommal ülésező munkacsoportja dolgozott, 2012-ben kezdődött. Különböző fórumok (a vámügyi szakértői munkacsoport – származás szekció, a Tanács vámuniós munkacsoportja, a Kereskedelempolitikai Bizottság) révén ebbe a folyamatba a tagállamok is rendszeresen bekapcsolódtak.

A tervezett jogi aktus lezárja a PEM-egyezmény származási szabályainak felülvizsgálatát. A 2019. november 27-i 9. ülésén tett első kísérletet követően az egyezmény vegyes bizottsága

¹ HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

² Ez a megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdésre vonatkozó álláspontjait.

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

úgy határozott, hogy az egyes szerződő felek által megfogalmazott fenntartások fényében egy későbbi szakaszra halasztja az egyhangúság megszerzésére irányuló szavazást. Az EU továbbra is kétoldalú alapon kezeli ezeket a fenntartásokat, és a felülvizsgált egyezmény hatálybalépése előtt megállapodásra fog jutni. Ezek a fenntartások azon alapulnak, hogy a származási szabályoktól korlátozott mértékben el lehet térni.

Ezzel párhuzamosan az egyezmény más szerződő felei az új származási szabályok elfogadásáig is átmeneti jelleggel bevezették a származási szabályok felülvizsgálatának tartalmát a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyveikbe.

Az egyezmény vegyes bizottsága 2023. november 29-i 15. ülésén az egyezmény módosításáról szóló határozatot készülő elfogadni (a továbbiakban: tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja a származási szabályok módosítása annak érdekében, hogy azok jobban megfeleljenek a gazdasági realitásnak. A tervezett jogi aktus a 4. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően kötelező lesz a szerződő felekre nézve. Az említett pont így rendelkezik: „A vegyes bizottság határozatot hoz az egyezmény – benne a függelékek – módosításáról.” A 4. cikk (3) bekezdése a) pontjának utolsó mondata értelmében továbbá: „Az e bekezdés szerinti határozatokat a szerződő felek saját jogszabályaikkal összhangban léptetik hatályba.”

Az egyezmény módosításainak 2025. január 1-jén hatályba kell lépniük.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az egyezmény javasolt módosításai számos további rugalmassági és korszerűsítési elemről rendelkeznek. Ezek a módosítások összhangban vannak azokkal, amelyekről az Unió már megállapodott más közelmúltbeli szabadkereskedelmi megállapodások keretében (EU-Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodás, EU-Új-Zéland szabadkereskedelmi megállapodás, EU-Japán gazdasági partnerségi megállapodás, az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) közötti gazdasági partnerségi megállapodás vagy a preferenciarendszerek [általános vámkedvezmény-rendszerek]). A jobbitások célja általában rugalmasabb, naprakészebb és egyszerűbb szabályok bevezetése, amelyek megkönnyítik az EU ipara számára a származási követelmények teljesítését, és ezáltal javítják az export versenyképességét. A módosított szöveg nem változtatja meg a jelenlegi egyezmény intézményi rendelkezéseit.

3.1. A módosított származási szabályok részletei

a) Eltérések

Azon jelenlegi gyakorlat tekintetében, hogy a szerződő felek kétoldalú megállapodásokat köthetnek az egyezmény közös szabályaitól eltérő szabályokról, a módosított egyezmény nagyobb átláthatóságot vezet be és rögzít azáltal, hogy előírja az ilyen eltérésekről szóló értesítést (a felülvizsgált PEM-egyezmény új 1. cikkének (3) bekezdése). A már meglévő eltérések hatályban maradnának, és azokat az értesítési kötelezettség nem érintené (a felülvizsgált PEM-egyezmény új 1. cikkének (2) bekezdése).

b) A teljes egészében egyetlen országban létrejött vagy előállított árukra – hajókra – vonatkozó feltételek:

A módosított szabályok között szereplő, hajókra vonatkozó feltételek egyszerűbbek, és nagyobb rugalmasságot biztosítanak (3. cikk (2) bekezdés). Bizonyos, a jelenlegi szövegben szereplő feltételek (a személyzetre vonatkozó különös követelmények) törlésre kerültek,

mások pedig (pl. tulajdonjog) módosultak a kevésbé szigorú szabályok alkalmazásának lehetővé tétele érdekében.

c) Kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás – átlagolás

A módosított szabályok rugalmasságot biztosítanak az exportőröknek, ugyanis lehetővé teszik számukra, hogy a vámhatóságoktól engedélyt kérjenek arra, hogy a költségek és a devizaárfolyamok ingadozásainak figyelembevétele érdekében átlagként számítsák ki egy termék gyártelepi árát és a felhasznált nem származó anyagok értékét (4. cikk (3)–(6) bekezdés). Ez várhatóan nagyobb kiszámíthatóságot biztosít az exportőröknek.

d) Tűrészhatár

A jelenlegi tűrészhatár a termék gyártelepi árának 10 %-a (5. cikk).

A javasolt szöveg a mezőgazdasági termékek esetében a termék nettó tömegének 15 %-ában, az ipari termékek esetében pedig a termék gyártelepi árának 15 %-ában határozza meg a tűrészhatárt (5. cikk).

A tömegben meghatározott tűrészhatárral objektívabb kritérium kerül bevezetésre, és a 15 %-os küszöbérték várhatóan kellően megengedő lesz. Azt is biztosítja továbbá, hogy az áruk nemzetközi áringadozásai ne legyenek hatással a mezőgazdasági termékek származására.

e) Kumuláció

A javasolt szöveg (7. cikk) minden termék esetében fenntartja a származó anyagokra vonatkozó jelenlegi diagonális kumulációt.

Ezenkívül a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó textil- és ruházati termékek kivételével az összes termék esetében általános, diagonális teljes kumulációról rendelkezik.

A HR 50–63. árucsoportjába tartozó termékek esetében a javasolt szöveg csak kétoldalú teljes kumulációról rendelkezik. Végül pedig a szerződő feleknek lehetőségük lesz arra, hogy megállapodjanak az általános, diagonális teljes kumulációnak a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékekre való kiterjesztéséről.

f) Könyvelés szerinti elkülönítés

A jelenlegi szabályok (20. cikk) értelmében a vámhatóságok akkor engedélyezhetik a könyvelés szerinti elkülönítést, ha az „elkülönített [raktározás] jelentős költségekkel vagy tényleges nehézségekkel járna”. A módosított szabály (12. cikk) alapján a vámhatóságok akkor engedélyezhetik a könyvelés szerinti elkülönítést, „ha felcserélhető származó és nem származó anyagok kerülnek felhasználásra”.

A könyvelés szerinti elkülönítésre engedélyt kérő exportőröknek a továbbiakban nem kell igazolniuk, hogy az elkülönített raktározás jelentős költségekkel vagy tényleges nehézségekkel jár; hanem elegendő megjelölniük, hogy felcserélhető anyagok kerülnek felhasználásra.

A származó és nem származó cukorkészleteket a továbbiakban nem kell fizikailag elkülöníteni, függetlenül attól, hogy a cukor anyagnak vagy végterméknek minősül-e.

g) A területiség elve

A jelenlegi szabályok (11. cikk) bizonyos feltételek mellett lehetővé teszik egyes megmunkálási vagy feldolgozási műveleteknek az adott területen kívül történő elvégzését, kivéve a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékek esetében. A javasolt szabályok (13. cikk) a textíliákat sem zárják ki e lehetőségből.

h) A változtatás tilalma

A változtatás tilalmáról rendelkező javasolt szabály (14. cikk) a közvetlen szállításra vonatkozó rendelkezések helyébe lép. Ez egyúttal engedékenyebb szabályokat fog eredményezni a származó termékek szerződő felek közötti szállítása tekintetében. E szabály révén várhatóan elkerülhetők lesznek azok a helyzetek, amelyekben a közvetlen szállításra vonatkozó rendelkezés formai követelményeinek nem teljesülése miatt olyan termékek kerülnek behozatalkor kizárásra a preferenciális vám alkalmazásának lehetősége alól, amelyek esetében nincs kétség afelől, hogy származó termékeknek minősülnek.

i) A vámvisszatérítés vagy vámmentesség tilalma

A jelenlegi szabályok (14. cikk) alapján a vámvisszatérítés tilalmának általános elve vonatkozik a bármilyen termékek gyártása során felhasznált anyagokra. A módosított szabályok (16. cikk) értelmében a tilalom minden termék esetében megszűnik, kivéve a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékek (textil- és ruházati termékek) gyártásához felhasznált anyagokat. A szöveg ugyanakkor biztosít néhány kivételt az e termékekkel kapcsolatos vámvisszatérítés tilalma alól is.

j) Származási igazolás

A módosított szabályok (17. cikk (1) bekezdés) az EUR.1 és az EUR.MED szállítási bizonyítvány alkalmazásának jelenlegi kettős rendszere helyett egyetlen származási igazolás (EUR.1 vagy származási nyilatkozat) alkalmazását vezetik be. Ez lényegesen leegyszerűsíti a rendszert. Emellett várhatóan javulást fog eredményezni a szabályok gazdasági szereplők általi betartása terén, mivel elkerülhetők lesznek a szabályok összetettsége miatti hibák, továbbá megkönnyíti a vámhatóságok számára az irányítást. Ugyanakkor várhatóan nem lesz hatással a származási igazolások ellenőrzésével kapcsolatos kapacitásra, az ugyanis változatlan marad.

A módosított szabályok (17. cikk (3) bekezdés) ezenkívül lehetővé teszik, hogy a felek megállapodjanak a regisztrált exportőrök rendszerének (REX) alkalmazásáról. Ezek a közös adatbázisban regisztrált exportőrök az elfogadott exportőri eljárás lefolytatása nélkül maguk állítanak ki származásmegjelölő nyilatkozatokat. A származásmegjelölő nyilatkozat jogilag egyenértékű a származási nyilatkozattal vagy az EUR.1 szállítási bizonyítvánnyal. A módosított szabályok a jövőben lehetővé teszik az elektronikus úton kiadott származási bizonyítványok alkalmazását is (17. cikk (4) bekezdés).

k) A származási igazolás érvényessége

A javaslat szerint indokolt a származási igazolások érvényességi idejének 4 hónapról 10 hónapra történő meghosszabbítása (23. cikk). Ez egyúttal engedékenyebb szabályokat fog eredményezni a származó termékek felek közötti szállítása tekintetében.

3.2. A listán szereplő módosított szabályok részletei

3.2.1. Mezőgazdasági termékek

a) Érték és tömeg

A nem származó anyagokra vonatkozó határérték eddig kizárólag az anyagok értékében került kifejezésre. Az új küszöbértékek az anyagok tömegét veszik alapul az ár- és devizaárfolyam-ingadozás hatásainak elkerülése érdekében (például az ex 19., 20. árucsoport, valamint a 2105. és 2106. vámtarifaszám esetében), a nem származó cukor tekintetében pedig törlésre kerültek egyes határérték (például a 8. árucsoport vagy a Harmonizált Rendszer szerinti 2202. vámtarifaszám esetében).

A módosított szabályok értelmében emelkedik a nem származó anyagok maximális tömegére vonatkozó küszöbérték (20 %-ról 40 %-ra), egyes árucsoportok esetében pedig bevezetésre kerül a gazdasági szereplők számára az a lehetőség, hogy válasszanak az értékre és a tömegre vonatkozó küszöbérték között. A Harmonizált Rendszernek a módosítás által érintett árucsoportjai és vámtarifaszámai különösen a következők: ex 1302., 1704. (alternatív szabály alapján tömeg vagy érték), 1806. (alternatív szabály alapján tömeg vagy érték), 1901.

b) Kiigazítás a beszerzési minták alapján

Más mezőgazdasági termékekre (azaz a növényi olajokra, a diófélékre, a dohányra) rugalmasabb, a gazdasági realitásokhoz igazodó szabályok vonatkoznak, különösen a Harmonizált Rendszer szerinti 14., 15., 20. (beleértve a 2008. vámtarifaszámot), 23. és 24. árucsoport esetében. A módosított szabályok egyensúlyt teremtenek a regionális és a globális beszerzés között (a Harmonizált Rendszer szerinti 9. és 12. árucsoport). Emellett egyszerűsödtek a Harmonizált Rendszer szerinti 4., 5., 6., 8., 11. és ex 13. árucsoportra vonatkozó szabályok (szűkült a kivételek köre).

3.2.2. *Ipari termékek (a textíliák kivételével)*

A javasolt kompromisszumos szöveg jelentős változásokat tartalmaz a jelenlegi PEM-szabályokhoz képest annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek a közelmúltbeli uniós szabadkereskedelmi megállapodásokkal:

- az árucsoportra vonatkozó jelenlegi szabály több termék esetében is kettős kumulatív feltételt foglal magában. Ez egyetlen feltételre módosul (a Harmonizált Rendszer szerinti 74., 75., 76., 78. és 79. árucsoport),
- törlésre került számos, az árucsoportra vonatkozó szabálytól eltérő különös szabály (a Harmonizált Rendszer szerinti 28., 35., 37., 38. és 83. árucsoport). Ez a horizontálisabb megközelítés egyszerűsíti a gazdasági szereplők és a vámhatóságok helyzetét,
- a legtöbb szabály rugalmasabb lett, lehetővé téve több nem származó alapanyag felhasználását annak érdekében, hogy a szabályok jobban tükrözzék az új gazdasági realitásokat és a PEM-egyezményben részes országok iparának a globális értékláncokba való fokozatos integrációját, miközben biztosítják, hogy az egyezmény hatálya alá tartozó területen jelentős feldolgozásra kerüljön sor. Az ipari termékek esetében a gyártók immár a nem származó anyagok akár 50 %-át is beszerezhetik a termék gyártelepi árának százalékában kifejezve, szemben a jelenlegi PEM-egyezményben engedélyezett 25–40 %-kal. A gépjárművek esetében a nem származó anyagok küszöbértéke 40 %-ról 45 %-ra emelkedett,
- emellett adott esetben alternatív szabályokat is bevezettek, amelyek általában az osztályozási szabályok, vegyipari termékek esetében pedig a feldolgozási szabályok módosítására irányulnak. Ennek eredményeként a származást egy vagy két vagy több alternatív kritérium teljesítésével biztosítják, ami több választási lehetőséget kínál az exportőrnek arra vonatkozóan, hogy miként teljesítse a származási kritériumot (27., 28–40., 42., 44., 70., 83., 84. és 85. árucsoport).

Mindezek a változások naprakésszé és rugalmasabbá teszik a listán szereplő szabályokat, amelyek általánosságban meg fogják könnyíteni a származási szabályoknak való megfelelést a gazdasági szereplők, különösen a kis- és középvállalkozások számára. Ezen túlmenően a fent említett lehetőség – egy meghatározott időszak átlagának alapulvétele – további egyszerűsítést eredményezhet az exportőrök számára.

3.2.3. *Textiliák*

A textiliák és ruházati cikkek esetében az új szabályok fenntartják a származó státusz megszerzésének jelenlegi lehetőségeit, jóllehet a szabályok szövegezése módosult annak érdekében, hogy jobban tükrözzék az egyedi műveleteket. A passzív feldolgozás és a túréshatárok tekintetében új lehetőségek kerültek bevezetésre. E termékek vonatkozásában új, származást megalapozó eljárások is bevezetésre kerültek, különösen a könnyebben elérhetővé váló szövetek esetében. Végül pedig ezekre a termékekre is vonatkozni fog a teljes kétoldalú kumuláció. Az ilyen kumuláció lehetővé teszi, hogy a textilanyagokon végzett feldolgozási műveleteket (azaz a szövést, a fonást stb.) figyelembe vegyék a kumulációs övezetben végbemenő gyártási folyamatban.

3.3. **Hatálybalépés**

Az egyezmény módosításai 2025. január 1-jén vagy az egyezmény vegyes bizottsága által elfogadandó napon lépnek hatályba.

4. **JOGALAP**

4.1. **Eljárási jogalap**

4.1.1. *Általános elvek*

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervezet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, amelyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”³.

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

Az egyezmény vegyes bizottságát megállapodás, nevezetesen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény hozta létre.

Az egyezmény vegyes bizottsága által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Általános elvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikkének (3) bekezdése és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikkének (3) bekezdése és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. **KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK**

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosításai a származási szabályok korszerűsítésének elvén alapulnak, miszerint azokat összhangba kell hozni a közelmúltbeli szabadkereskedelmi megállapodásokban meghatározott új tendenciákkal. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosított szabályai főként olyan vámeljárási-egyszerűsítési és korszerűsítéssel kapcsolatos elemeket tartalmaznak, mint:

- kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás – átlagolás: mivel a gyártelepi áraknak és a nem származó anyagok értékének a kiszámítása átlagokon fog alapulni a piaci ingadozások figyelembevételével, ez nagyobb kiszámíthatóságot fog eredményezni az exportőrök számára;
- származási igazolás: ezen a téren egyszerűsítésre kerül sor, mivel csak egyféle származási bizonyítvány lesz használatban, az EUR.1,
- a származási igazolás érvényessége: a 4 hónapos érvényességi idő 10 hónapra való meghosszabbításával könnyebbé válik a származó termékek szállítása.

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény ezen módosításai nem befolyásolják mérhető módon az uniós költségvetést, mivel hatókörük elsősorban a kereskedelmi eljárások könnyítésére és a vámhatóságok korszerű gyakorlatainak egységessé tételére vonatkozik. Opcionálisan könnyítést jelentenek a hatóságok hatáskörében maradó területeken anélkül, hogy lényegi változást idéznének elő a szabályokban (könyvelés szerinti elkülönítés, származási igazolások, átlagolás). Az egyszerűsítés egyes aspektusai (például a hajókra vonatkozó kritériumok számának csökkentése) nagyobb kiszámíthatóságot biztosítanak azáltal, hogy megszüntetik azokat a feltételeket, amelyek teljesülését a vámhatóságok jelenleg nehezen tudják ellenőrizni. Más aspektusok – például a változtatás tilalma – a logisztikát érintik a szabályok lényegi megváltoztatása nélkül.

A vámvisszatérítésre vonatkozó rendelkezések módosulnak, de fennmarad a vámvisszatérítés tilalma a textil- és ruházati termékek ágazatában, amely az egyezmény hatálya alá tartozó területen továbbra is az egyik fő kereskedelmi ágazat. A módosított szabályok rögzítik a status quót, mivel a bizonyos szerződő felek által alkalmazott jelenlegi tilalom érvényben marad. A teljes kumulációnak az egyezmény hatálya alá tartozó területen való javasolt általánossá tétele az e területen belüli kereskedelmi gyakorlatoknak és azok egymást kiegészítő jellegének erősítését célozza. Ugyanakkor valószínűleg nem befolyásolja érdemben a beszedett uniós vámokat, mivel a kumuláció hatálya alá tartozó termékeknek meg kell felelniük a rájuk alkalmazandó, az egyezmény területén hozzáadott értékre vonatkozó követelményeknek ahhoz, hogy részesülhessenek a preferenciák előnyeiből, amint az jelenleg is történik.

A mezőgazdasági és a feldolgozott mezőgazdasági árukat érintően a listán szereplő szabályok módosításai elsősorban a módszertan kiigazításában állnak, ami nem érinti a szabályok tartalmát. A jelenleg értékben kifejezett határértékek a jövőben tömegben kerülnek kifejezésre. Ez a kritérium objektívebb és könnyebben ellenőrizhető a vámhatóságok számára. Az ipari termékekre vonatkozó termékspecifikus szabályok egyszerűsítése valószínűleg csak korlátozott mértékben befolyásolja a vámbevételeket. Ez arra vezethető vissza, hogy számos esetben inkább a beszerzés terén okoz változásokat, nem pedig az egyezményben részes országokból való – a korábban behozatali vámok hatálya alá tartozó behozatalt felváltó – preferenciális behozatalt növeli. E változások importvámbevételekre gyakorolt hatása ezért nem számszerűsíthető.

Ami a kereskedelmet és annak a preferenciák alkalmazására gyakorolt hatását illeti, az új szabályok keretében biztosított mérséklések az egyezmény hatálya alá tartozó teljes terület gazdasági integrációjára helyezik a hangsúlyt, például a textiliparban, ahol a preferenciák alkalmazásának szintje már most is magas. A textiltermékekre és a kumulációra vonatkozó továbbfejlesztett szabályok főként a már meglévő regionális integrációt és az egyezmény hatálya alá tartozó területen belüli anyagok rendelkezésre állásának javítását célozzák, nem pedig annak lehetővé tételét, hogy több nem származó anyagot hozzanak be a szóban forgó területen kívülről.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel az egyezmény vegyes bizottságának jogi aktusa módosítani fogja az egyezményt, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményvel létrehozott vegyes bizottságban az egyezmény módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (3) bekezdésére, valamint 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményt (a továbbiakban: egyezmény) az Unió a 2013/93/EU tanácsi határozat¹ révén megkötötte, és az egyezmény 2012. május 1-jén hatályba lépett az Unió vonatkozásában.
- (2) A pán-euromediterrán származási kumulációs rendszer lehetővé teszi diagonális kumuláció alkalmazását az egyezmény 25 szerződő fele között, melyek a következők: az Európai Unió, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Marokkó, Palesztina², Szíria, Tunézia, Törökország, Albánia, Bosznia és Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Szerbia, Koszovó^{*}, a Feröer szigetek, a Moldovai Köztársaság, Grúzia és Ukrajna.
- (3) Az egyezmény előírja, hogy a származási szabályokat módosítani kell annak érdekében, hogy jobban megfeleljenek a gazdasági realitásnak, és eljárásokat határoz meg saját módosítására vonatkozóan. Az egyezmény 4. cikkének megfelelően az egyezmény módosításait az egyezmény 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott vegyes bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság) határozatával kell elfogadni.
- (4) Az egyezmény módosításának folyamata 2012-ben kezdődött, és olyan új, korszerűbb és rugalmasabb származási szabályokat eredményezett, amelyek összhangban vannak azokkal, amelyekről az Unió a közelmúltban létrejött egyes más megállapodások (az EU és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA), az EU és Vietnám közötti szabadkereskedelmi megállapodás, az EU–Japán gazdasági partnerségi megállapodás, az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség közötti gazdasági partnerségi megállapodás), illetve preferenciarendszerek (általános vámkedvezmény-rendszer) keretében már megállapodott.

¹ HL L 54., 2013.2.26., 3. o.

² Ez a megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdésre vonatkozó álláspontjait.

^{*} Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

- (5) 2019. november 27-én a PEM-egyezmény titkárságaként eljáró Európai Bizottság elnökölt az egyezmény vegyes bizottsága 9. ülésén, ahol felkérte a szerződő feleket, hogy fejtsék ki álláspontjukat a PEM-egyezmény felülvizsgált származási szabályainak hivatalos elfogadásával kapcsolatban. A felülvizsgált szabályok elfogadására azonban nem volt lehetőség a vegyes bizottságban, tekintettel az egyes szerződő felek által megfogalmazott fenntartásokra. Az egyezmény vegyes bizottsága 2023. június 14-i 14. ülésén valamennyi szerződő fél támogatta azt a fenntartást, hogy a kétoldalú kérdéseket az új szabályok alkalmazásának megkezdése előtt véglegesítendő technikai megbeszéléseknek kell alávetni.
- (6) A vegyes bizottság 2023. november 29-i ülésén vagy egy későbbi időpontban várhatóan határozatot fogad el az egyezmény módosításáról.
- (7) Mivel a határozat kötelező érvényű lesz az Unióra nézve, helyénvaló meghatározni az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezménnyel létrehozott vegyes bizottságban az Európai Unió által képviselendő álláspont a vegyes bizottságnak az e határozathoz csatolt határozattervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*